

לכבוד
מר גלעד ארדן
השר לביטחון פנים

[באמצעות דוא"ל sar@mops.gov.il](mailto:sar@mops.gov.il)

- ד ח ו ף -

שלום רב,

הנדון: **כיצד לשמור על שקט במתחם הר הבית/חרם א-שריף לקראת**

ובמהלך חגי תשרי – נייר עמדה

בפרוס השנה החדשה ולקראת חגי תשרי פרסמה עיר עמים נייר עמדה שעניינו **כיצד לשמור על שקט במתחם הר הבית/חרם א-שריף לקראת ובמהלך חגי תשרי**¹. כפי שניתן לקרוא בנייר זה, בחודשים האחרונים, לצד השקט היחסי ושמירת הסטטוס קוו, נמשכת התסיסה של פעילים וארגונים – מוסלמים ויהודים – נגד המצב הקיים: הראשונים יוצאים נגד הגידול במספר המבקרים היהודים. האחרונים מוסיפים להתנגד לאיסור על תפילתם בהר, ומעודדים את תומכיהם להגדיל את כמות המבקרים בהר שהוא לדבריהם המפתח לשינוי הסטטוס קוו. הנייר גם מתאר את הדפוס המדאיג שנוצר בחודשים האחרונים של מאבקי כוח בין המשטרה לבין הוואקף בהר וכן את חזרתם של פוליטיקאים ישראלים בכירים להביע באופן פומבי תמיכה בתנועות המקדש, לאחר שנמנעו מכך בהוראת ראש הממשלה מאז חגי תשרי אשתקד.

עם התקרב חגי תשרי תשע"ז אנו מצרפים בנייר זה גם את המלצותינו ובראשן ההמלצה לפיה **על המשטרה להוסיף ולהימנע מהטלתן של הגבלות כניסה קולקטיביות על מתפללים מוסלמים**. בעקבות אירועי השנתיים האחרונות נהיר השימוש הנרחב בהגבלות קולקטיביות על כניסת מוסלמים אל הר הבית היווה מקור מרכזי לאלימות הנרחבת ממנה סובלים ירושלים ותושביה. כך, בחגי תשרי לפני שנתיים חלה הסלמה חריפה באלימות בירושלים. ההפגנות האלימות שפרצו עם הירצחו של מוחמד אבו ח'דיר ומבצע צוק איתן התעצמו בחגי תשרי ונוספו אליהם פיגועים קשים שגבו חיי אדם. גם בשנה שעברה סימנו חגי תשרי את סיומה של הרגיעה היחסית באלימות בעיר. בערב ראש השנה נהרג אלכסנדר לבלוביץ' אחרי שנערים מצור באהר יידו אבנים על מכוניתו. האלימות התפשטה לאורך החגים עד שהפכה לגל של פיגועי דקירה יומיומיים. בשני המקרים הקשר בין ההתפרצות האלימה להחלטה להטיל הגבלות קולקטיביות על כניסת מתפללים מוסלמים אל הר הבית ברור ביותר. ניתחנו את השתלשלות האירועים אשר מראה קשר זה **במחקר שפרסמנו בנובמבר 2015**² ושגם הועבר לעיונך. כפי שאנו מציינים בנייר האחרון, מאז סוכות לפני שנה השכילה משטרת ירושלים שלא להשתמש עוד באמצעי בעייתי זה של הטלת מגבלות קולקטיביות. ואכן, זולת מעט אירועים נקודתיים, נשמרה מאז רגיעה בהר הבית אפילו בחודשים הקשים של פיגועי הדקירה בירושלים. יש להימנע בכל דרך מלחזור לשימוש באמצעי

¹ <http://bit.ly/2cUWouu>

² <http://bit.ly/2d8PWdD>

זה, שפוגע בחופש הפולחן של הציבור המוסלמי ומנוגד לרוח הסטטוס קוו, ושהוכח כבר מניסיון העבר כי תוצאותיו הרסניות.

כמפורט עוד בנייר שלנו, מעבר להימנעות מהטלתן של הגבלות קולקטיביות כאמור, חשוב עוד להוסיף ולקיים מהודק את ההנחיה על חברי הממשלה והקואליציה שלא להוות מקור תמיכה – בהצהרות ובמעשים – לתנועות המקדש, וכן להוסיף ולהקפיד על ביצוע התיאום בעניין ביקורי היהודים במתחם עם ירדן והווקף (לרבות קביעתם מראש של נהלים וגם למקרה של עליית המתחיות במתחם בטרם הסלמה), לתמוך בתיאום רצוף ומכבד בין המשטרה לבין הוואקף, ועוד. כפי שתוכל לראות פנימה, אנו מציעים בנייר עוד שורה של צעדים – חלקם לטווח המיידי וחלקם לטווח ארוך – אשר יוכלו למנוע התלקחות בהר ואף להתמודד עם בעיות השורש של הסכסוך סביבו באופן שעד כה טרם נעשה.

מקווה שתמצא עניין רב בנייר, ונשמח לעמוד לרשותכם לכל שאלה ככל שתעלה. אנו מאמינים כי ככל שתבוא גם אמירה פומבית של מקבלי ההחלטות כלפי הציבור הישראלי כי השמירה על חופש הפולחן המוסלמי בהר היא גורם מפתח בסטטוס קוו, במניעת האלימות ובהצלחת פעולות המשטרה, כך ייטב.

בברכת שנה טובה ושקטה,

אביב טטרסקי, תחקירן ורכז פיתוח מדיניות

העתקים:

ניצב יורם הלוי, מפקד מחוז ירושלים, משטרת ישראל באמצעות פקס: 02-5898988 (2 עמ')
נצ"מ דורון תורגימן, מפקד מרחב דוד, משטרת ישראל, באמצעות פקס 02-5898910 (2 עמ')